

האוניברסיטה העברית בירושלים
The Hebrew University of Jerusalem

אמנת יחסי מנחה-תלמיד מחקר לתואר דוקטור

מטרת האמנה: האוניברסיטה העברית, בהיותה מוסד חינוכי ומחקרי, מחויבת לקיים מסגרת לימודים ומחקר יצירתית, מפרה, מקצועית ואתית. חלק ניכר מקידום הידע באוניברסיטת מחקר מוטל על המנחה* ותלמיד המחקר*. האמנה** נועדה לעגן את עקרונות הקשר מנחה-תלמיד, להבליט את הדדיותו, ולתאם את הציפיות הנובעות מהדדיות זו במהלך עבודת המחקר.

נושא המחקר: המנחה והתלמיד יבחרו נושא או נושאים ההולמים מחקר ברמה גבוהה, והמכוונים להעשרת הידע האנושי ולקידום המדע בהתאם למסורת המחקר של האוניברסיטה העברית.

מחויבות המנחה: לחנך ולהדריך את התלמיד כחוקר וכמדען, כחבר בקהילה המדעית וכתורם לחברה ולאנושות; לשמש לו מופת לעשייה מדעית אתית; לספק לו סביבה אינטלקטואלית, מאתגרת ומעשירה, ולהיות לו מורה ושותף; להתייחס להנחה כאל שיח בין שניים; לכבד את התלמיד; להקטיב לדעותיו ולעודד את עצמאותו ויצירתיותו; לקבל, שמה שנראה לעיתים כרעיון שגוי של התלמיד עשוי להתברר כנכון; להעניק לתלמיד זמן ראוי לייעוץ; לא להתייחס לתלמיד כאל ממלא הוראות וכן לא להטיל עליו מטלות שירות חיצוניות, שאינן קשורות לעבודת המחקר; לחנכו ולהדריכו בנבכי הכתיבה המדעית, הן זו הנדרשת לכתיבת הדוקטורט והן זו הנדרשת לפרסומים מדעיים; לסייע לתלמיד באופן שוטף ובמיוחד בזמנים של מצוקה מחקרית; לעודדו להשתתף בכנסים ובפעילויות אקדמיות אחרות; ללוותו בהמשך דרכו עם סיום הדוקטורט.

מחויבות התלמיד: להכיר בכך שבבחירת נושא מחקר הוא נוטל אחריות רבה לקידומו; להתחייב להקדיש את מיטב המרץ והזמן לביצוע העבודה המחקרית תוך הקשבה להדרכת המנחה; לפעול בשיתוף פעולה הדוק עמו; לכבד את ניסיונו, ביקורתו ודעותיו של המנחה, אך להציע, אם מתבקש, גישות חלופיות; להקפיד על כללי האתיקה של העשייה והדיווח המדעיים; לנהוג באחריות כלפי מממן המחקר; לקיים יחסים של כבוד הדדי ושיתוף פעולה עם תלמידים אחרים בקבוצת המחקר; להעמיד לעיון המדריך בכל עת את מחברות המעבדה, אוספי הנתונים ושאר סוגי רישום מחקרי, ולהפקידם בידי עם סיום הדוקטורט.

מימון: המנחה והתלמיד ידונו, בעת גיבוש תכנית המחקר, באמצעים הכספיים והמעבדתיים הנדרשים לביצוע התכנית, בזמינותם בעת היציאה לדרך ובאופק של גיוס אמצעים בהמשך המחקר. המנחה ותלמידו יעשו כל מאמץ להשגת אמצעים אלה.

פרסומים ופטנטים: בפרסומים מדעיים ובהרצאות בכנסים, ירשם שם התלמיד ברשימת המחברים במקום הראוי למאמציו, כפי שמקובל בתחום הרלוונטי. אם הפרסום אינו נושא את שם המנחה, תאוזכר הנחייתו במקום הראוי, כמקובל. חלוקת זכויות יוצרים בפרסומים מדעיים, בפטנטים ובשאר נכסים אינטלקטואליים וכן בתמלוגים הנגזרים מהם, תעשה בין המנחה לתלמיד בנדיבות הראויה, מתוך התחשבות מלאה בתרומת כל אחד מהם, ובכפוף להוראות הנהלת האוניברסיטה בעניין זה.

משך הדוקטורט: המנחה ותלמיד המחקר יעשו מאמץ להשלים את ביצוע המחקר ואת כתיבת עבודת הדוקטורט, בפרק זמן של 4-5 שנים. מקרים הדורשים הקצבת זמן ארוך יותר, יבחנו ע"י הרשות לתלמידי מחקר.

חילוקי דעות בין מנחה לתלמיד ייושבו באמצעות בורר מוסכם, ובסיוע הרשות לתלמידי מחקר.

ובאים על החתום:

נציגי התלמידים:

נציגי המנחים:

אופק בירנהולץ,
המדעים הניסויים

אביגיל פרדמן,
המדעים העיוניים

פרופ' שרה סטרומזה,
רקטור האוניברסיטה העברית בירושלים

פרופ' מנחם בן ששון,
נשיא האוניברסיטה העברית בירושלים

שולמית ודוביץ,
המדעים העיוניים

טל זיידל-מלקינסון,
המדעים הניסויים

פרופ' דוד אבני,
ראש הרשות לתלמידי מחקר במדעים הניסויים

פרופ' יוסף זעירא,
ראש הרשות לתלמידי מחקר במדעים העיוניים